

dosar nr. 3ra-514/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (O. Parfeni)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (E. Palanciuc, A. Malii, V. Clima)

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Sergiu Fominciuc, reprezentat de avocatul Valeriu Isiumbeli, s-a casat hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc, s-a obligat Agenția Servicii Publice să soluționeze cererea apelantului Fominciuc Sergiu privind schimbarea numelui în dosarul nr. 31-32, început la 10 august 2017, în rest pretențiile înaintate de Sergiu Fominciuc au fost respinse ca neîntemeiate,

c o n s t a t ă :

La 12 martie 2018, Sergiu Fominciuc, reprezentat de avocatul Valeriu Isiumbeli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Sergiu Fominciuc a indicat că la 10 august 2017 s-a adresat cu o cerere către Oficiul Stării Civile Vulcănești privind schimbarea numelui, prin care a solicitat schimbarea numelui din „Fominciuc” în „Dudnic” în legătură cu faptul că căsătoria cu fosta soție este desfăcută și reclamantul dorește să revină la numele de familie al tatălui său, dorind să se recăsătorească și logodnica sa dorește să preia numele de familie al reclamantului

și nu al fostei soții.

Reclamantul a invocat că pentru schimbarea numelui s-a adresat cu cerere la Oficiul Stării Civile Vulcănești care, prin concluzia nr. 32 din 11 august 2017, după ce a stabilit lipsa impedimentelor în admisibilitatea cererii, a întocmit concluzia în cauză și a expediat-o Direcției Generale Stare Civilă pentru a fi aprobată concluzia, astfel încât pentru aprobarea schimbării numelui la 06 decembrie 2017, s-a adresat cu cerere în adresa pârâtei IP “Agenția Servicii Publice”.

Reclamantul Sergiu Fominciuc a menționat că la 11 ianuarie 2018 Direcția Generale Stare Civilă, din motivul nestingerii antecedentelor penale, a remis dosarul pentru perfectarea refuzului în scris, potrivit art. 50 alin. (6) al Legii nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actelor de stare civilă, Oficiului Stării Civile Vulcănești, însă până în prezent refuz nu a primit.

Reclamantul a mai menționat că la 31 mai 2017, prin hotărârea Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești s-a dispus atragerea lui Sergiu Fominciuc la răspunderea penală conform art. 264¹ Cod penal, cu aplicarea amenzii penale în mărime de 485 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe termen de 3 ani.

Reclamantul Sergiu Fominciuc a invocat că la 31 mai 2017 a achitat amenda penală, fapt confirmat prin certificatul nr. 2103 din 09 august 2017, eliberat de Biroul de Probațiune Cahul și s-a adresat pentru eliberarea avizului privind antecedentele penale, iar la 30 noiembrie 2017 Inspectoratul de Poliție Cahul a verificat informația și a emis avizul nr. 14178, prin care a fost informat că nu are antecedente penale și nu este urmărit penal.

Reclamantul a relatat că Oficiul Stării Civile a remis dosarul pentru perfectarea refuzului în scris din motivul nestingerilor antecedentelor penale, pe care-l consideră neîntemeiat și ilegal.

Reclamantul Sergiu Fominciuc a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ilegalității refuzului în satisfacerea cererii privind schimbarea numelui, obligarea pârâtei IP „Agenția Servicii Publice” să aprobe schimbarea numelui reclamantului din „Fominciuc Sergiu” în „Dudnic Sergiu” în temeiul concluziei nr. 32 din 11 august 2017 al Serviciului Stării Civile Vulcănești, cu încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 04 iunie 2018 Sergiu Fominciuc, reprezentat de avocatul Valeriu Isiumbeli a depus cerere de modificare și de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat admiterea acțiunii depuse în opinia reclamantului în termen, deoarece despre existența refuzului în aprobarea concluziei din 11 ianuarie 2018, a aflat după primirea dosarului la 09 martie 2018, iar dacă instanța va ajunge la concluzia că este omis termenul de adresare în judecată, a solicitat repunerea sa în termen, a considera refuzul în satisfacerea cererii privind schimbarea numelui ca neîntemeiat, ilegal și a obliga pârâta să aprobe schimbarea numelui din “Fominciuc Sergiu” în “Dudnic Sergiu” în temeiul concluziei nr. 32 din 11 august 2017 al Oficiului Stării Civile Vulcănești, cu încasarea din contul pârâtei IP „Agenția Servicii Publice” a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Sergiu Fominciuc, reprezentat de avocatul Valeriu Isiumbeli, s-a casat hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc împotriva IP „Agenția Servicii Publice” privind contestarea actului administrativ și compensarea prejudiciului moral, și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc, s-a obligat IP „Agenția Servicii Publice” să soluționeze cererea apelantului Sergiu Fominciuc privind schimbarea numelui în dosarul nr. 31-32, început la 10 august 2017, în rest pretențiile înaintate de Sergiu Fominciuc au fost respinse ca neîntemeiate.

În susținerea soluției adoptate, instanțele de judecată au reținut că la 10 august 2017, apelantul Fominciuc Sergiu s-a adresat către Oficiul Stare Civilă Vulcănești cu o cerere, prin care a solicitat schimbarea numelui din Fominciuc nume deținut în urma încheierii căsătoriei cu Fominciuc Aliona în Dudnic nume oferit anterior de părinții săi. Prin concluzia nr. 32 din 11 august 2017 a colaboratorului Oficiului Stare Civilă Vulcănești s-a avizat pozitiv schimbarea numelui apelantului din “Fominciuc” în “Dudnic”. La 15 august 2017 dosarul întocmit de intimată pe baza cererii apelantului de schimbare a numelui a fost înmănat acestuia de către Oficiul Stare Civilă Vulcănești pentru prezentarea acestuia directorului Oficiului Stare Civilă, la dosar fiind expuse obiecțiile specialistului principal al Direcției statistice, evaluare și examinarea dosarelor a Secției metodică și examinarea dosarelor de stare civilă din 01 septembrie 2017, privind necesitatea prezentării cazierului judiciar privind informația integrală cu caracter criminologic al solicitantului. Potrivit obiecțiilor din 11 ianuarie 2018 a specialistului coordonator al Direcției statistice, evaluare și examinarea dosarelor a Secției metodică și examinarea dosarelor de stare civilă, din motivul nestingerii antecedentelor penale s-a remis dosarul la perfectare pentru eliberarea refuzului în scris, potrivit art. 50 alin. (6) al Legii privind actele de stare civilă, iar la 15 martie 2018 acesta a fost transmis Oficiului Stare Civilă Vulcănești, cu mențiunea în registrul de intrare pentru anul 2018, că dosarul este prezentat fără plic. Prin cererea apelantului din 06 decembrie 2017 s-a solicitat prelungirea și aprobarea dosarului său privind schimbarea numelui pe motiv că a obținut cazierul ce corespunde formei tipizate.

Astfel, instanța de apel a relevat că la dosar nu este anexat vreun refuz al intimatei IP „Agenția Servicii Publice” asupra cererii sus-indicate a apelantului. În cazul respingerii cererii privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, organul de stare civilă eliberează, în scris, la cererea solicitantului, un răspuns argumentat care poate fi contestat în instanța judecătorească. Punctele 102 și 125 ale Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, aprobat prin ordinul Departamentului Tehnologii Informaționale nr. 4 din 21 ianuarie 2004, numele de familie și/sau prenumele se pot schimba pe cale

administrativă, prin adoptarea deciziei de către Oficiul de Stare Civilă care se aprobă de Direcția generală stare civilă. Dispozițiile pct. 118 al Instrucțiunii nominalizate prevăd că cererea de schimbare a numelui de familie și/sau prenumelui se examinează de către Oficiul Stare Civilă în termen de 2 luni din ziua depunerii actelor necesare. Dacă există motive întemeiate (primirea cu întârziere a copiilor de pe actele de stare civilă solicitate pentru organizarea dosarului, a avizului poliției etc.), șeful Oficiului Stare Civilă poate prelungi acest termen până la 3 luni. Conform pct. 126 și pct. 127 ale Instrucțiunii date, Direcția Generală Stare Civilă examinează materialele dosarului privind schimbarea numelui de familie și/sau prenumelui în termen de 15 zile de la data primirii acestuia, luând decizia respectivă.

Instanța de apel a reținut că în cazul când decizia organului de stare civilă este neîntemeiată, Direcția Generală Stare Civilă nu o va aproba, făcând o mențiune în scris pe decizie, referindu-se la motivele dezacordului cu aceasta și restituie dosarul organului de stare civilă emitent, care îi va comunica solicitantului decizia și îi va restitui acestuia, contra semnătură, documentele anexate la cerere, făcând mențiunea respectivă pe dosar. La cererea solicitantului, Direcția îi va elibera acestuia în termen de trei zile, un aviz în scris, privind motivele refuzului aprobării deciziei de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui.

Instanța de apel a constatat că pretenția apelantului privind constatarea ilegalității refuzului intimatului de a examina și satisface cererea sa din 06 decembrie 2017 este nefondată, deoarece un atare refuz nu a fost emis de către intimată, aceasta admitând doar inacțiunea în soluționarea cererilor corespunzătoare ale apelantului. Or, contrar aserțiunilor apelantului, obiecțiile la dosarul nr. 32 din 11 ianuarie 2018, nu echivalează cu refuzul autorității intimate în contextul în care acestea nu corespund exigențelor legale și nu vin de la o persoană abilitată în vederea emiterii unui refuz din numele autorității pârâtei.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere argumentele apelantului și ale intimatei cu referire la modalitatea de ridicare și transmitere a dosarului, de întocmire a obiecțiilor specificate supra și a modalității de emiterie a deciziei pe marginea cererii apelantului, deoarece instanța de apel a ajuns la concluzia privind necesitatea obligării intimatei să soluționeze cererea apelantului în raport cu materialele acumulate la dosarul corespunzător, astfel încât expunerea asupra argumentelor nominalizate va depăși limitele soluției adoptate în condițiile în care acestea se referă la fondul unei decizii adoptate de intimat.

Instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este eronată, emisă contrar prevederilor legii, instanța de apel ajungând la concluzia de a admite apelul declarat de avocatul Valeriu Isiumbeli în interesele lui Sergiu Forminciuc, casării hotărârii din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și pronunțării unei noi hotărâri, prin care a admite parțial acțiunea reclamantului.

La 18 februarie 2019, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurenta Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit

ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra materialelor cauzei nu a luat în considerare probele prezentate la materialele cauzei, registrul de intrare a dosarului, registrul de ieșire a actelor, data aplicării semnăturii intimatului la recepționarea dosarului și transmiterea ulterioară a acestuia, urmare a nenumăratelor apeluri efectuate de funcționari, data de pe cazierul juridic când a fost emis, valabilitatea lui la momentul depunerii dosarului respectiv.

Recurenta Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a invocat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, care statuează că în caz de emitere a unui refuz din partea Oficiului Stare Civilă Vulcănești, fiind un act administrativ, în contextul art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000. reclamantul urmează să se adreseze cu o cerere prealabilă IP “Agenția Servicii Publice” organul ierarhic superior al Serviciului stare civilă Vulcănești, prin care să solicite revocarea Deciziei oficiului stare civilă și reexaminarea dosarului respectiv.

Recurenta a menționat că instanța de apel a omis prevederea legală neexpunându-se asupra ei, ci doar asupra termenului de examinare a dosarului de schimb a numelui de familie, care după cum am demonstrat supra nu a fost tergiversat de Oficiului Stare Civilă Vulcănești ci în mod vădit intenționat de către intimat, prin neprezentarea dosarului cu actele atașate la el, Oficiului Stare Civilă Vulcănești și tănuirea lui la domiciliu, concomitent întocmind cererea de chemare în judecată. Mai mult, tergiversarea termenului de examinare a dosarului a fost făcută de intimat, deoarece la solicitarea Direcției generale stare civilă, din luna noiembrie anul 2017 aceasta a prezentat cazierul judiciar detaliat în luna ianuarie a anului 2018.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului

administrativ.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 17 ianuarie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 495 (f. d. 110), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește. Totodată, instanța de recurs relevă că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești www.instante.justice.md la data de 17 ianuarie 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, la data de 18 februarie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 22 martie 2019, în adresa intimatului Sergiu Fominciuc a fost expediată copia recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Sergiu Fominciuc nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată

de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Fominciuc împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii

Publice” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan